

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ

ANAYASA HUKUKU

PRATİK ÇALIŞMA METNİ

18-20 Mart 2019

Seçim Sistemleri

Olay: Birleşik Krallık'tan ayrılarak bağımsızlığını kazanan A Devleti'nde temsilciler bir araya gelerek yeni anayasa yapımı çalışmalarına başlamışlardır. Öngörülen usul uyarınca her biri 10.000 kişiyi temsil edecek şekilde seçimle belirlenecek temsilcilerin halkın, üniversitelerin ve sivil toplum kuruluşlarının görüşlerini iki yıl içinde toparlayarak bir anayasa taslağı hazırlamaları; taslağı referanduma sunmaları ve temsilcilerin iki yıllık süre içinde olağan yasama faaliyetini de yerine getirmeleri kabul edilmiştir. Anayasanın kabulünün ardından 2016 yılında hazırlanan seçim kanununda ise milletvekilleri için yapılacak seçimlerde üniversite mezunlarının oylarının iki oy sayılacağı ve yıllık 3000 doların altında vergi ödeyenlerin oy kullanamayacakları düzenlenmiştir. Kanunda ayrıca milletvekili seçimlerinin %10 ulusal barajlı D'Hondt sistemine göre yapılacağı da belirtilmiştir.

2018 yılında yapılan milletvekili seçimlerinde ulusal düzeyde altı milyon geçerli oy kullanılmış; seçimlere katılan B Partisi iki buçuk milyon, C Partisi bir buçuk milyon, D Partisi bir milyon ve E Partisi beş yüz bin oy almıştır. A'nın doğusunda bulunan ve toplam 5 milletvekili çıkaran X Bölgesi'nde ise üç yüz bin geçerli oy kullanılmış; B Partisi altmış bin, C Partisi seksen bin, D Partisi otuz bin ve E Partisi yüz otuz bin oy almıştır.

Sorular

1. Olaydaki Seçim Kanunu'nun getirdiği sınırlamaları ilgili hak ve özgürlükler bağlamında tartışınız.
2. X Bölgesi'ndeki milletvekili dağılımı nasıl oluşmuştur? Açıklayınız.
3. A Devleti'nde %10 baraj uygulanmasaydı bir üstteki soruya vereceğiniz cevap değişir miydi? Tartışınız.